

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนิด

กิจกรรม

“นิทานนำความคิด”

นิทานเรื่อง

“ขุมทรัพย์ในไร่องุ่น”

นิทานคุณธรรมนำชีวิต

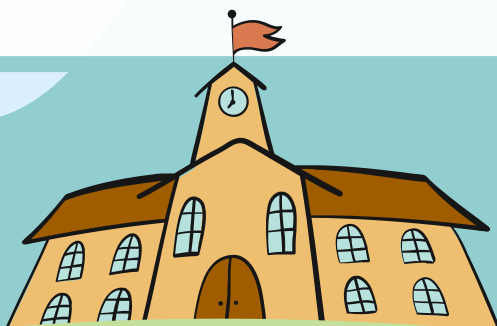
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้
๒. เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้
๓. นำคุณค่าและข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

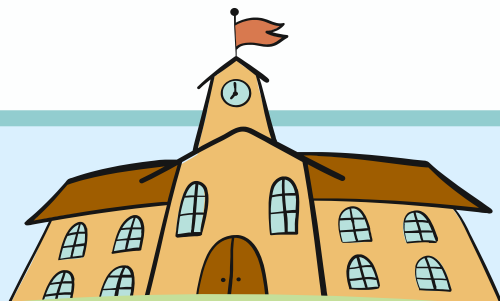
การสรุปความรู้

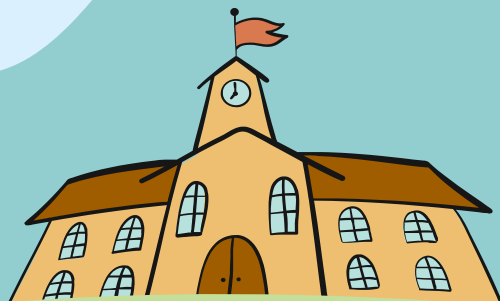

การสรุปความรู้

การสรุปความรู้ เป็นการสรุปความรู้หรือทฤษฎีที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที้อ่าน โดยเขียนสรุปเป็นประโยคสั้น ๆ หรือข้อความสั้น ๆ เพื่อขยายความเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น

การสรุปข้อคิด

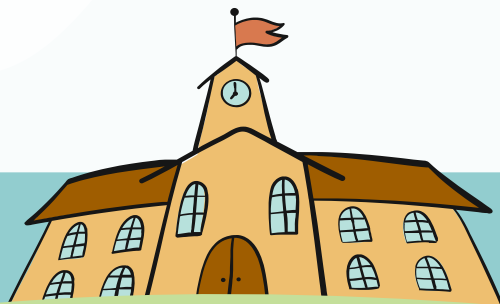

การสรุปข้อคิด

การสรุปข้อคิด เป็นการค้นหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งข้อคิดอาจแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง หรืออยู่ส่วนท้ายของเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านอาจเขียนสรุปข้อคิดเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ได้ หรือเป็นคำคมก็ได้

การบอกคุณค่าของเรื่อง

การบอกคุณค่าของเรื่อง

เป็นการอธิบายประโยชน์หรือสิ่งที่เรียกว่า “ข้อดี” โดยเขียนสรุปเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ เพื่อบอกให้รู้ว่าเรื่องนั้นมีคุณค่าแก่ผู้อ่านอย่างไร เช่น คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น

หลักการสรุปความรู้

และข้อคิด

หลักการสรุปความรู้และข้อคิด

๑. อ่านชื่อเรื่องต่อด้วยเนื้อหา
แล้วตั้งคำถามจากเรื่อง

๒. อ่านพิจารณาเนื้อหาเพื่อค้นหา
ความรู้และข้อคิดของเรื่อง

๔. เขียนสรุปความรู้และข้อคิด
ของเรื่องให้อ่านให้เข้าใจ

๓. ขีดเส้นใต้ส่วนที่เป็นความรู้และ
ข้อคิดของเรื่อง

กิจกรรม

“อ่านเรื่องราวเล่าความคิด”

นิทานเรื่อง สุนัขสองตัว

ชายคนหนึ่งเลี้ยงสุนัขไว้สองตัว ตัวหนึ่งเลี้ยงไว้ล่าเนื้อ และถูกฝึกหัดให้เป็นสุนัขล่าเนื้อ ส่วนอีกตัวเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน และถูกฝึกหัดให้เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน เจ้าของรักสุนัขทั้งสองตัว เท่ากัน เวลาให้อาหารก็จะให้ในปริมาณเท่า ๆ กันเสมอ

นิทานเรื่อง สุนัขสองตัว

อยู่มาวันหนึ่งสุนัขล่าเนื้อไม่พอใจที่ตนเองต้องออกไปล่าเนื้อ และทำงานหนัก ขณะที่สุนัขอีกตัวนอนเฝ้าบ้านทั้งวัน แต่กลับได้กินอาหารในปริมาณเท่า ๆ กัน สุนัขล่าเนื้อจึงกล่าวกับสุนัขเฝ้าบ้านว่า

นิทานเรื่อง สุนัขสองตัว

“มันไม่ยุติธรรมเลยที่เจ้าได้อาหารเท่ากับข้า ในเมื่อเจ้า
ไม่ต้องทำอะไรเลย ได้แต่นอนอยู่กับบ้านเฉย ๆ ”

นิทานเรื่อง สุนัขสองตัว

สุนัขเฝ้าบ้านจึงตอบกลับไปว่า

“เจ้าโทษข้าไม่ได้ทรอก แต่เจ้าต้องโทษเจ้านายที่ไม่สอนให้
ข้าล่าเนื้อแบบเจ้า แต่กลับสอนให้ข้านอนกินแรงเจ้าอยู่นี่ไง”

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

อนาคตของเด็กขึ้นอยู่กับ การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง

ตอบคำถามจากเรื่อง

๑. ทำไมสุนัขสองตัวจึงถกเถียงกัน
๒. สุนัขเฝ้าบ้านให้คำตอบแก่สุนัขล่าเนื้อว่าอย่างไร
๓. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร
๔. นักเรียนสามารถนำความรู้และข้อคิดไปปรับใช้ได้อย่างไร

กิจกรรมพัฒนาทักษะ
การสรุปความรู้และข้อคิด

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐
เรื่อง “นิทานคุณธรรมนำชีวิต”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำแก่นักเรียน

๓. ตรวจและประเมินใบงานที่ ๑๐

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานคุณธรรมเรื่อง “เรื่องของมด” พร้อมทั้งตอบคำถามและจับใจความสำคัญให้ถูกต้อง

๑. ทำไมเหตุการณ์ในป่าถึงความทุกข์ยากระส่ำระสาย

.....

๒. มีสัตว์ใดบ้างที่ช่วยกันปราบช้างอันธพาลจนสิ้นฤทธิ์

.....

๓. เมื่อปากกลับมาสู่ความสงบ สัตว์ทั้งหลายมาทำอะไรกัน จนเกิดการจุ่นเคืองกันไปทุกฝ่าย

.....

.....

๔. ในที่สุดตกลงกันไม่ได้เพราะเหตุใด

.....

.....

๕. มดดำ มดแดง มดงาม มดตะนอย ผึ้ง แมลงภู่ รวมกลุ่มตั้งศูนย์รวมขึ้นมาใหม่ และปฏิบัติต่อกันอย่างไร

.....

.....

๖. เมื่อเกิดเหตุการณ์ฝนตกหนักและมีพายุใหญ่ ต้นไม้หักล้มลงและน้ำท่วม พวกมดทั้งหลายเป็นอย่างไร

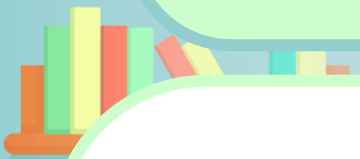
.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานคุณธรรมเรื่อง “เรื่องของมด” พร้อมทั้งตอบ
คำถามและจับใจความสำคัญให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๑. ทำไมเหตุการณ์ในป่าถึงเกิดความทุกข์ยากระส่ำระสาย

.....

.....

๒. มีสัตว์ใดบ้างที่ช่วยกันปราบช้างอันธพาลจนสิ้นฤทธิ์

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๓. เมื่อปากกลับมาสู่ความสงบ สัตว์ทั้งหลายมาทำอะไรกัน จนเกิดการชุนเคืองกันไปทุกฝ่าย

.....

.....

๔. ในที่สุดตกลงกันไม่ได้เพราะเหตุใด

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๕. มดดำ มดแดง มดง่าม มดตะนอย ผึ้ง แมลงภู่ รวมกลุ่มตั้งศูนย์รวม
ขึ้นมาใหม่ และปฏิบัติต่อกันอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๖. เมื่อเกิดเหตุการณ์ฝนตกหนักและมีพายุใหญ่ ต้นไม้หักล้มลงและน้ำท่วม พวกมดทั้งหลายเป็นอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๗. ใครมาช่วยเหลือพวกมดจนรอดตาย

.....

.....

๘. เมื่อน้ำเริ่มลดแล้ว สัตว์ทั้งหลายเรียนรู้ว่าอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๙. สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๑๐. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

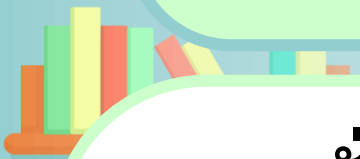
ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

นิทานเรื่อง “เรื่องของมด”

กาลครั้งหนึ่ง ยังมีป่าแห่งหนึ่งซึ่งอุดมสมบูรณ์ฟ้าฝนตกต้องตามฤดูกาล ผืนดินชุ่มชื้นร่มเย็น สัตว์ทั้งหลายอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ครั้นอยู่มาได้เกิดมีช้างอันธพาลตัวหนึ่งแสดงอาการเกเรเที่ยวรบกวนสัตว์ต่าง ๆ ทำให้เกิดทุกข์ระส่ำระสาย ไปทุกหย่อมหญ้านานนับปี สัตว์ใหญ่น้อยทั่วทั้งพงพีต่างกลัวไม่กล้าแก้ปัญหา

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

จนกระทั่งมีแมลงหวี่ ผี และฝูงมดช่วยกันวางแผนต่อสู้จนสามารถรุกร
กันเข้าไปในงวงช้างอินทพาลนั้น ช่วยกันกัด ตี ต่อย ตอม จนมันล้ม
สิ้นฤทธิ์ ป่าทั้งป่าจึงกลับคืนสู่ความสงบดังเดิม

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

เมื่อป่าทั้งป่าสงบสุข ลัทธิทั้งหลายเริ่มมาประชุมสนทนา
ปรึกษาหารือกัน บ้างก็คุยถึงความหลังเมื่อครั้งปราบช้างอันธพาล
ตัวนั้นเป็นผู้กล้าหาญมาก ตัวนี้เป็นผู้นำกลุ่มกล้าตาย ต่างก็อวดกันจน
กลายเป็นการโต้เถียง เจ้ามดแดง มดตะนอย มดง่าม ก็อวดแบ่งถึง
บทบาทของกลุ่มมด ในการสู้รบครั้งนั้น เสือโคร่งทำหน้าที่สื่อความ
ซักถามพวกโน้นบ้างวิจารณ์พวกนี้บ้าง จนเกิดการชุนเคืองกันไปทุกฝ่าย

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

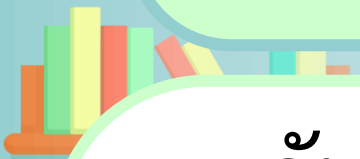
นับวันพวกสัตว์ก็เริ่มบาดหมางน้ำใจกันมากขึ้น พวกหนึ่งเสนอให้วางระเบียบของป่าขึ้นใหม่ อีกพวกหนึ่งให้จัดแบ่งพื้นที่และต้นไม้สำหรับสัตว์แต่ละประเภท บ้างก็เสนอให้ช่วยกันแบ่งหนองน้ำสำหรับสัตว์สี่เท้า สองเท้า สัตว์ปีก และสัตว์เลื้อยคลาน ในที่สุดตกลงกันไม่ได้เกิดความขัดแย้งกันรุนแรงยิ่งขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างก็คิดว่าคนมีบุญคุณแก่สัตว์ทั้งหลายในป่านี้

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

มีชาวมินาน มดดำ มดแดง มดง่าม มดตะนอย ผึ้ง แมลงภู่ ฯลฯ
ก็ตั้งกลุ่มตั้งศูนย์ของตัวเองขึ้นมาใหม่ ต่างพวกต่างอยู่ต่างขัดคอกัน
โจมตีกัน จนเมื่อเดินทางมาพบกันก็ไม่ทักทาย ทั้ง ๆ ที่เมื่อก่อนมด
เดินตามกันเป็นขบวน เมื่อสวนทางเพื่อนมดด้วยกัน มันจะหยุด
ทักทายกันเสมอ

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

วันหนึ่งเกิดฝนตกหนักและมีพายุใหญ่ ต้นไม้หักล้มระเนระนาด และน้ำท่วมเป็นที่น่าหวาดกลัว พวกมดทั้งหลายหลบหนีไปอยู่ที่ดอน แต่ก็หนีไม่พ้น น้ำพัดลอยเป็นแพไปทุกทิศทุกทาง

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

แมลงหัวและแมลงวันรีบริระดมพรรคพวกมาช่วยเหลือ จนสุดความสามารถจนหมดส่วนใหญ่รอดตาย เมื่อเกิดภัยพิบัติ สัตว์ทั้งหลายก็ได้คิด เลิกถือพวกถือเหล่า สัตว์ใหญ่ ๆ ต่างช่วยกันหักกิ่งไม้เอามาช่วยพวกมด สัตว์เล็ก ๆ ช่วยกันขน ลูกอ่อนและสร้างรังชั่วคราวอยู่ พวกแมลงที่บินได้ก็ออกไปหาอาหารมาช่วยเหลือ

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

น้ำลดลงแล้ว ฝนหยุดตก ป่าทั้งป่ากลับมาสู่ความสงบสุขและความสดชื่นอีกครั้ง พวกมดและแมลงเริ่มช่วยกันทำรังและสะสมอาหารกันใหม่ มันเริ่มเรียนรู้ว่าไม่มีใครเก่งที่สุดพวกที่เก่งวันนี้ อาจมีเหตุการณ์ที่ทำให้อ่อนแอในวันข้างหน้า การช่วยเหลือการร่วมมือกันเท่านั้นที่จะรวมพลังกันแก้ความเดือดร้อนได้ สัตว์ทั้งหลายจึงเลิกทะเลาะกันและกลับมาสามัคคีกันดังเดิม

อุดม อมรวิวัฒน์ จาก วารสารพุทธชาติ

ตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๑. ทำไมเหตุการณ์ในป่าถึงเกิดความทุกข์ยากระส่ำระสาย
มีช้างเกเรมาอาละวาดในป่าใหญ่
๒. มีสัตว์ใดบ้างที่ช่วยกันปราบช้างอันธพาลจนสิ้นฤทธิ์
แมลงหวี่ ผึ้ง และฝูงมด

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๓. เมื่อปากกลับมาสู่ความสงบ สัตว์ทั้งหลายมาทำอะไรกัน จนเกิดการชุ่นเคืองกันไปทุกฝ่าย

ต่างฝ่ายต่างพูดโอ้อวดถึงความสามารถของตน และเริ่มบาดหมางกัน

๔. ในที่สุดตกลงกันไม่ได้เพราะเหตุใด

ต่างฝ่ายต่างคิดว่าตนเองมีบุญคุณต่อสัตว์ทั้งหลาย

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๕. มดดำ มดแดง มดง่าม มดตะนอย ผึ้ง แมลงภู่ รวมกลุ่มตั้งศูนย์รวม
ขึ้นมาใหม่ และปฏิบัติต่อกันอย่างไร

ต่างพวกต่างอยู่ ต่างขัดคอกัน กล่าวโจมตีกัน เมื่อพบหน้ากันก็ไม่
ทักทายเหมือนแต่ก่อน

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๖. เมื่อเกิดเหตุการณ์ฝนตกหนักและมีพายุใหญ่ ต้นไม้หักล้มลงและ
น้ำท่วม พวกมดทั้งหลายเป็นอย่างไร

ถูกน้ำพัดลอยเป็นแพไปทุกทิศทาง

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๗. ใครมาช่วยเหลือพวกมดจนรอดตาย

แมลงหวี่ แมลงวัน และสัตว์น้อยใหญ่ในป่า

๘. เมื่อน้ำเริ่มลดแล้ว สัตว์ทั้งหลายเรียนรู้ว่าอย่างไร

เรียนรู้ว่าไม่มีใครเก่งที่สุด การช่วยเหลือและร่วมมือกันเท่านั้นที่จะ
รวมพลังแก้ความเดือดร้อนได้

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๙. สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีช้างป่าเกเรมาอาละวาด จนสัตว์ในป่าต่าง
เดือดร้อน แมลงหวี่ ผี และฝูงมดช่วยกันวางแผนต่อสู้จนล้มช้างได้
เมื่อเหตุการณ์สงบสัตว์ทั้งหลายนั้นต่างโอ้อวดกันว่าตนเองเป็นผู้มี
บุญคุณ ต่างไม่มีใครยอมใคร

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๙. สรุปใจความสำคัญของเรื่อง (ต่อ)

จนบาดหมางกันถึงขั้นแบ่งพวก แบ่งกลุ่ม และแยกย้ายกันอยู่ ต่อมาเมื่อเหตุการณ์น้ำท่วมป่า มดถูกน้ำพัดไป สัตว์ทั้งหลายจึงมาช่วย จากนั้นมดได้เรียนรู้ว่าไม่มีใครเก่งที่สุด การช่วยเหลือและร่วมมือกันเท่านั้นที่จะรวมพลังแก้ความเดือดร้อนได้

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง นิทานคุณธรรมนำชีวิต

๑๐. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ความสามัคคีคือพลัง และทำให้ทุกอย่างประสบความสำเร็จ
หากแตกความสามัคคีย่อมส่งผลเสียตามมา

คำถามชวนคิด

การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง
มีประโยชน์อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔

วินิจฉัยค่าภาษาพาเพลิน

เรื่อง การอ่านสรุปเรื่อง ภาษาจรรโลงใจ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสรุปเรื่อง
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านสรุปเรื่อง ภาษาจรรโลงใจ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

